

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 180 K, félévre 90 K,
negyedévre 40 K, egy óra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felelős szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen“

Szemle.

Jogrendről, önrendelkezésről szaval az egész világ és csodálatos, de itthon még az izsákiaknak sem akarják megengedni, hogy önmaguk rendelkezzenek a saját dolgaikban. Az izsákiak nem bántották a zsidókat, csak távozásra szólították őket, lévén Izsák az izsákiaké. Bír az Izsákok és Jakabok viszont úgy okoskoltak, hogy az egész ország, sőt az egész világ az övék, csakis az övék. Mi azonban sehogysem tudjuk, sőt nem is akarjuk eldönteni, annak az ország izsáki magyarnak, az igazát, aki azt mondta mikor az ántantmisszió jött a fabban a „kiüldözött“ Jakabok miatt. „Hogy Párisban, Londonban ki lakhatik, az az urak dolga, hogy Izsákon ki lakhasseék, az meg a mi dolgunk.“ Elvégre is, mi történik és mi történt Magyarországon? Az ezéreses szép, tág magyar falut felgyújtották, elhamaszolták kétharmadát. Most aztán a megmenekült gyújtogatók gyilkosságot ordítanak cimboráik bűnhődésekor és súlyos kártérítést követelnek a maguk körmegeért, mely szintén megpörkölődött a magukgyújtotta istentelen tüpésnél. Egy izsága, hatalomra törő és hatalomra csak világrombolással emelkedhető idegen fajta összefogott a nemzet izságáival, lelki toprongyosaival, tébolyuljaival és gonoszaival és forradalmosította az országot. S mikor a forradalmi lázból, csalódságból az ország felocsudott és szörnyű haragjában, éktelen féjdalmában az ő forradalmi eszközével felelt, akkor őt a jogrend nevében halált és börtönt követelnek azokra, akik legfejebb egy tizedrészét torolták meg az ő megtorlatatlanul nagy büneiknek. — Elvégre is, a méltó megtorlás sohasem bűnözős s a gonosztevő bűnfáján befejeződő folyamatot mindig a gonosztevő kezdte, provokálta.

Ha tehát az izsáki gazdák úgy találják jónak, hogy azoknak, akik az országot agyonlázították, megmérgezték és a kifosztásra juttatták — nincs helyük a községben: ez kizárólagosan az ő önrendelkezési joguk és ezt tőlük senki el nem vitathatja, ha mégannyira fáj is mialta a feje Izraelnek.

„Csönka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Nemzetgyűlés.

Budapest, aug. 13.

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11-kor nyitotta meg *Bottlik* alelnök. Jelenti, hogy az interpellációs könyvbe két interpelláció van bejegyezve, melyre a Házi 1 órakor tér át. Ezután következett az ingatlan vagyonválságról szóló törvényjavaslat vitája. Az első felszólaló

Tasnádi-Kovács: Mezőgazdasági ország vagyunk, ezzel tisztába kell jönni. Az ipar és kereskedelem is ehhez igazodik. Kétségtelen, ha a mezőgazdaság megerősödik, akkor mindenkinek jó dolga lesz ebben az országban, ha pedig gyenge lesz, akkor az ország sínylődik minden vonatkozásban. Ebből az következik, hogy a mezőgazdaságra nagy súlyt kell helyezni és a kormánynak első teendője, hogy a mezőgazdaság megerősödjék. A pénzügyminiszter irtól hallottam egy igen szép expozé, melyből azonban a kormány semmit se váltott valóra. A kormány nem képes a konszolidációt ön-maga megteremteni, nem képes segítségre sietni a magyar gazdaközönségnek és a földmives társadalomnak, mely pedig dolgozik a konszolidáció érdekében. A kormány nem képes erélyes kézzel dolgozni, nem képes lesújtani a gonoszokra, hanem csak apró javaslatokkal bibelődik. A konszolidáció ma is veszélyben forog. Utal át Nagy György aláírásával ellátott röpiratra, melyet az egyetemi hallgatók között terjesztettek. A kormány nem érte el azt a hatást, melyet elérni óhajtott. Már is hallunk panaszokat a liszt elégtelensége miatt. Először a belső ellátásról kell gondoskodni és csak azután szabadna megengedni az exportot. A föld népe nem juthat hozzá ahhoz, amihez joga van, a földhöz. Kötelessége a kormánynak arról gondoskodni, hogy az adóalany az adót meg is tudja fizetni. Eddig Magyarországon finánc és nem pénzügyi politikát üztek. El kell következni a hejyes pénzügyi politikának, ami semmi esetre sem alapulhat azon, hogy bennünket tönkre tegyen. Olyanokat fosztanak meg vagyonuktól, kik az ország érdekében súlyos áldozatokat hoztak és éppen azok vagyonát mentesíti a vagyonválság alól, kik vagyonukat úgy harácsolták össze és pénzüket külföldön helyezték el, vagy ott ingatlanokat vettek. (Lapzártakor a gyűlés tart.)

Nyomoruságunk,

elhagyatottságunk, szármalmas sorsunk szomoruan borongós egén egy picike sugár gyúlt, a reménység sugara, hogy a népek millióinak óriási tömkelegében még sem állunk egészen árván, van, aki megérti helyzetünket és méltányos jóindulattal van hozzánk. A világ leghatalmasabb szabad népe, a független és boldog északamerikai Unió közeledik felénk, baráti jóbort nyújtva.

Trianonban vérző szívvel irtuk alá a gyilkos békét, melynek receptjét az antant pokolkonyháján állították össze a megkötyagosodott fejű politikai vegyészek, de már ekkor éreztük, hogy ez a béke a történelem legszégényteljesebb okirata, mely rosszindulaton, rövidlátáson, tudatlanságon és önkényen épült fel s így nem lehet tartós.

Az északamerikai Egyesült Államok július elseji kongresszusa határozatlanul mondogta ki, hogy úgy velünk, mint a többi volt ellenfeleivel szemben békeállapotban levőnek tekinti magát. És ime, alig telik el egy rövid hónap, máris jegyzéket küld hozzánk a tengerentúli nagyhatalom, melyben — ha nyíltan nem is, de érezhetőleg — azt juttatja kifejezésre, hogy nem azonosítja magát a trianoni békét aláírt többi hatalommal, mert azt egy közönségesen gyatra fércmunkának tartja, melyre Középeurópa jövőjét, mint ingátat alapra, ráhelyezni nem lehet.

Amerika az ő boldog jó módjában nyugodt, tiszta aggyal, okos számításal, figyelmes, éles szemmel nézi azt a gyalázatos torzalkodást, mely az általános béke jeliséje alatt Középeurópában megindult és hűvösen tartózkodó higgadtságában nem enged megteveszteni magát hangosan puffogó jelszavak által. Ma még nem mondja ki nyíltan, de lehet, hogy a legközelebbi időben már szemébe vágja az antanthatalomnak, hogy a trianoni békeszerződés a méltánytalanság és embertelenségek olyan konglomerátuma, melynek végrehajtása teljes kép-telenség.

Már a béke megkötésének idejében figyelmeztette volt hadviseelő társait, hogy a jóvátételre irányuló összes intézkedéseik a legnagyobb fiaskóval végződhetnek, mert tönkre fogja juttatni nemcsak azokat, akik a jóvátételt adják, hanem azokat is, akik azt meg fogják kapni, mert valutájukban olyan emelkedés fog mutatkozni, hogy tömött raktáraikból, felhalmozott áruikból semmit sem tudnak eladni és úgy a kereskedelemben, mint

az iparban és a gazdasági életben a legnagyobb pangás fog beállni. Ez a jóslat már teljességgel, az amerikai éleslátást, okos számítást fényesen igazolja. És amint a kereskedelmi és ipari téren beállt a pangás, még a tulajdonképeni jóvátétel előtt, ép úgy valóra fog válni az, amit Amerika ma már tisztán lát, hogy nincs messze az az idő, midőn beáll a politikai pangás, a trianoni béke cégére alatt összeállott nagykereskedők és liferansok csödjé.

A nagy cégek bukása rendszerint nagy megrázkódtatásokkal jár s az ügyes, okos amerikai ezt kerülni akarva, a jó üzletember szellemével, kibén a méltanyosság és jóindulat is összpontosul, inkább egyezséget ajánl adósainak, mintsem bevárja ezek teljes anyagi és erkölcsi tönkremenését.

Amerika különbekét ajánlott fel nekünk. És ha ezt az ajánlatot csak úgy tekintjük is, hogy az nem kegyes jóindulatból, hanem ridegen józan számításból történt, akkor is kell, hogy bizonyos jövedeljes áram fusson át megemberedett, elnyújt idegrendszerünkön — nagy eseményeket várva és sejtve — mert hisz az amerikai különbéké reánk nézve csak értékes és hasznos lehet, csak örömmel tölthet el bennünket, ha tengeri szenvedéseink közepette egy kicsike szigetre vergődhetünk és beikerülhetünk a világ legokosabb, legrészletesebb népének érdekszférájába.

D.

Gondoskodás a háború hőseiről.

Földhöz juttatják őket.

A hivatalos lap e heti száma közli a földművelésügyi miniszter rendeletét, mely szabályozza az arany vagy ezüst vitéségi éremmel kitüntetettek, valamint a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva földhöz való juttatásának módjait. A megjutalmazás és a szükséges eljárások körül telmerülendő költségeket az Országos Földbirtokrendező alpból fogja fedezni a kormány, s a felhasználható összegről az Országos Földbirtokrendező Bizottság elnöke készít előirányzatot.

A kitüntetettek házhely vagy három katasztrális holdat meg nem haladó ingatlan megszerzéséhez kapnak segélyt. A segély családosoknál 50 százalék, nőtleneknél 30 százalék. Hadiözvegyek, rokkantak és felnőtt hadiárva 600 négyszögölnél nem nagyobb házhely megszerzéséhez kapnak segélyt. Olyan hadirokkantak és hadiözvegyek, akiknek gyermekük van, 50—100 százalékos segélyben részesülhetnek. Száz százalékos segélyt csak a teljesen vagyontalanok és keresetképtelenek kapnak. Három holdat meg nem haladó ingatlan megszerzéséhez 30—60 százalékos segélyt kap minden földműves hadiözvegy és hadirokkant, akinek gyermeke van, 20—50 százaléki gyermekkel bíró nem földműves hadirokkant és özvegy. Három katasztrális holdnál kisebb ingatlanok három holdra való kiegészítéséhez hasonló feltételekkel nyújt segélyt az állam. Nős, de gyermektelen hadirokkantak, az egy gyermeces családok, nőtlen hadirokkantak pedig a hadiárva részére megállapított segélyben részesülhetnek.

A segélyek iránti kérelmeket a községi előjárásnál kell a kitöltött időben szóval, vagy írásban előterjeszteni. A kérelemben fel kell tüntetni a nevet, családi állapotot, kitüntetések, illetőleg csatolt okmányokkal igazolni

kell a kitüntetések adományozását, hadiözvegyeknél, hadiárva, hadifogságban, vagy a háboruban eltűnt özvegyeinek és gyermekeiknél férjük, illetőleg atyjuk halálát vagy holtanyilváltását.

A segélyekről az Országos Földbirtokrendező Bizottság véglegesen dönt.

A földreform végrehajtási utasításának ismertetése.

(Folytatás.)

Ingatlaneldarabolás.

Ingatlaneldarabolás bejelentése.

Mezőgazdasági ingatlanok részletekben tervezett elidegenítését (ingatlaneldarabolását) a törvény 54. §-a értelmében a gazdasági felügyelősegnél be kell jelenteni. A bejelentést az ingatlan fekvése szerint illetékes gazdasági felügyelősegnél kell teljesíteni. Ha az ingatlan több gazdasági felügyelőség területén fekszik, a bejelentést annál a gazdasági felügyelősegnél kell teljesíteni, amelynek területén az ingatlan nagyobb része fekszik. Az ingatlan területe evégből földadókataszteri adatokkal, a községi előjárásnak azokra utaló bizonyítványával, esetleg a felmérési felügyelőség bizonyítványával vagy telekkönyvi kivonattal is igazolható.

Az a gazdasági felügyelőség, amelynél a bejelentés történt, arról mindazokat a gazdasági felügyelőségeket is értesíti, amelyeknek területén az ingatlanok egyes részletei fekszenek. Az értesítés a tanúsítvány egy példányának megküldésével is teljesíthető.

Mely birtokok eldarabolását nem kell bejelenteni?

Nem kell bejelenteni község (város) belterületén fekvő ingatlan tervezett eldarabolását, továbbá addig, míg a földművelésügyi miniszter az Országos Földbirtokrendező Bizottság hozzájárulásával másként nem rendelkezik, nem kell bejelenteni 50 kataszteri holdnál nem nagyobb mezőgazdasági ingatlanok tervbe vett eldarabolását, továbbá bármely egységes gazdasági üzemnek részletekben való eladása céljából történt, de 50 kataszteri holdnál nem nagyobb területre kiterjedő megbontását, feltéve mindezekben az esetekben, hogy az eldarabolás folytán keletkező részleteket olyan körülmények között idegenítik el, amelyekre való tekintettel a törvény 17. §-a értelmében elővásárlási jognak nincs helye.

Mezőgazdasági ingatlanok eldarabolását a jelen §-ban említett esetekben be kell jelenteni akkor is, ha az nem is alkot egy telekkönyvi jószágtestet, egységes gazdasági üzem.

Erdőeldarabolás esetében a fél az erdőfelügyelőséghez forduljon.

Bejelentés fogantatásának nagyobb ingatlan eldarabolása esetén.

Az ingatlaneldarabolás szándékát még az ingatlan eldarabolásának tényleges megkezdése és a részletek árba bocsátása előtt kell bejelenteni.

A bejelentés, ha az eldarabolandó terület 100 kataszteri holdnál nagyobb s tiznél több részletre bontás van tervbe véve, eldarabolási tervet alakjában történjék. A tervzetben a következőkre kell kiterjeszkedni:

1. Az eldarabolandó ingatlan a telekkönyvi és a földadókataszteri adatok szerint pontosan meg kell jelölni.

2. Az eldarabolandó ingatlanról vázrajzot kell becsatolni, amelyen az eldarabolandó ingatlan domborzati viszonyai, az esetleges víz-

folyásokkal együtt, továbbá a főbb művelési ágak (szántóföld, rét, legelő, erdő stb.) és a tervezett új részletek is feltüntetve vannak.

3. Annak kimutatása, hogy az egy-egy vevőnek jutó részletek egy dűlőben vagy egy darabban, illetőleg több dűlőben vagy több darabban lesznek-e kihaszitva.

4. Előadása annak, hogy az eldaraboló mely községben, milyen venni szándékozókna kívánja az ingatlanrészleteket eladni.

5. A községi előjárásnak bizonyítványát arról, hogy a törvény 2. §-a 1—7. pont alatt felsoroltak a tervbe vett ingatlaneldarabolásról tudnak-e s van-e vételi szándékuk.

6. Amennyiben a községi előjárásnak az előbbi pontban említettek vételi szándékáról tudomása van, be kell mutatni a községi előjárás által készített kimutatást arról, hogy az egyes csoportokból, tehát a) hadirokkantak, hadiözvegyek és felnőtt hadiárva; b) mezőgazdaságra foglalkozó földművelők, öntözés, kereső, öngyógy munkások stb. közül hányan, mennyit vennének az eldarabolandó ingatlanból.

Eljárás, ha nem a község lakosai között osztják fel a parcellákat.

A tervezett ingatlaneldarabolás bejelentésében a bejelentő külön emelje ki azt, hogy ha az eldaraboló nem az ingatlan fekvése szerint illetékes község lakosai között szándékozik az ingatlan eldarabolni. Ebben az esetben mindazoknak a községeknek nevét és közigazgatási fekvését (vármegye, járás) fel kell sorolni, amelyek lakosaival az ingatlaneldaraboló a vétel iránt tárgyalásba kíván bocsátkozni. Ha a venni szándékozók között visszavándorlók is vannak, a visszavándorlók származási helyét jelezni kell.

A bejelentő csatoljon olyan kimutatást is, amelyből az eldarabolandó ingatlanok a különböző művelési ágak szerint, az egyes művelési ágakon belül pedig még a földadókataszteri osztályzatok szerint elérni kívánt eladási ára is kitűnjék (pl. elsőosztályú szántóföld . . . kataszteri hold; ára kataszteri holdanként . . . korona; harmadosztályú szántóföld . . . kataszteri hold, ára kataszteri holdanként . . . korona).

Csatolja be továbbá a szerződés tervezetét, illetőleg amennyiben a vevők egyes csoportjaival különböző szerződések kötését tervezi, ennek megfelelően mindegyik csoportra nézve egy-egy szerződés tervezetét.

Hitel.

Ha az ingatlaneldarabolással kapcsolatban hitelműveleteket is terveznek, ezeknek leírását is csatolni kell a hitelező pénzintézet és a tervbe vett hitelműveletek lényegesebb feltételeinek megjelölésével.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

Egy-két alsóbb osztályú tanuló

a jövő iskolai évben teljes ellátásra elfogad egy keresztény tanító.

Megkeresésekre szívesen válaszol a szerkesztőségünk.

Hornyolt cementeserép kapható

KUNT TESTVÉREK építőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

Adtál Uram esőt — de nincs köszönet benne.

Szabad állatvásár — szabad kivitel.

Az oly régen vajudó szabad állatvásár augusztus 15-től kezdve végre megvalósul. Az erre vonatkozó tervezet már hónapok óta készen áll, de hogy miért nem valósult meg akkor, midőn pénzünknek a maihoz viszonyítva kétszeres értéke volt, midőn gazdáink Berlinben és Bécsben könnyen és jó haszonnal értékesíthették volna állataikat — annak az illetékeseken kívül talán csak az Isten a tudója. Eleget sürgettük, eleget kilincselünk akkor az állatforgalom szabaddátételeért, hiába való volt minden jó szándék, mindig volt valami akadály, mindig volt biztatás, hogy el fog a szabadforgalom is következni, még pedig idejében. Végre most hát itt van, de éppen elég jókor, akkor, midőn pénzünk ismét leromlott, akkor, midőn pl. Bécsben aránylag jóval alacsonyabbak a marhaárak a jugoszláviai szállítások következtében, mint minálunk. Ma például nálunk a prima ökör kg.-ja 32—40 korona és Bécsben 115—120 osztrák korona, tekintettel arra, hogy 100 osztrák korona csak 37 magyar koronát ér, így a mutatózó csekély differenciáért a mai állapotok között nem igen fog szállítási vállalkozó akadni. Sertést nem szabad kivinni, pedig ez valamivel jobb üzlet, igaz, ez is csak gyenge üzlet, mert legjobban esetben csak egy hat-hét koronás kgmonkénti haszonnal lehetne számolni.

Adtál Uram esőt, de ez az eső már nagyon is későn jött ahhoz, hogy eltikkadtt kereskedelmi életünkön valamit javítson.

A pocok.

Négy lába és hosszú farka van. Borzasztóan tud lopni. Van egy székelő közmondás: lop, mint a pocok. Hogy mi az a pocok? Hát magyarul biz' ökelmét patkánynak hívják. Székelyül: pocok. Akik a lövészárkok lakói voltak valaha, tudják, hogy milyen bestia. Ha letetted a kenyeredet a fedezék polcára csak öt percre is, el lehetett rá készülni, hogy vagy hült helyét találod az egésznek, vagy csak egy igen kevés maradékát, s még jószerecsé volt, ha az üresre ragott kenyérváz lyukából, amikor gyanútlanul utána nyúltál, a szemed közé nem ugrott a tolvaj pocok. De nemcsak kenyeredet ette meg. Ebben a tekintetben igazán nem válogatós. Megette a cipőd zsinórját, meg a kabátodat, szappanodat, meg a cipődöt, csizmádat, meg a szerelmesleveleidet. Szóval lopott a pocok csuhyán, galádul, alattomosan, szemtelentül; éjjel és nappal egyformán.

Van azonban a pocoknak egy másik válfaja is. Alaptermészetük közös; t. i. lop mind a kettő. A különbség közöttük csupán az, hogy az utóbbinak csak két lába van, s magyarul is, székelyül is tolvajnak hívják.

Tudott és közismert dolog, hogy az Esterházy-uradalom jóvoltából az u. n. tókeretekben a szegényebb osztálynak — tisztviselőknél — 200 négyzetöles parcellákat adtak bérbe 100 koronás bérösszegért. Az egyik szomszédom egy szegény vasutas. Későn-korán folyton dolgozott, hogy kiprélje fáradságos munkájával a földből a neki szükségeseket. Amikor a szárazság rettenetes csapása rápk szakadt: volt olyan nap, hogy 40—50 kanna vizet is felhordott a Bakonyérből uborkájára, paprikájára, paradicsomjára. Igazán úgy dolgozott, mint egy rab-szolga. Nem is volt tán az egész határban sem olyan jól kezelt kert, mint az övé. A legszebb re ményei lehettek arra, hogy a mai magas árak

mellett nemcsak a ház szükséglete telik ki, hanem eladásra is kerül termény. Egy szép regelen aztán arra ébredt az én szomszédom, hogy ellopták az összes uborkáját, ellopták a főkjeit, el, ami csak megfogható volt. Sőt a pocok alapos — s ami a fő — nappali munkájára vall az is, hogy a kilopot burgonyának a szarát szépen visszatették a helyére, hogy a lopás észrevehető ne legyen. Nem tudom, hogy ki a felettes hatósága a csöszöknek, de felhívjuk az illető figyelmét a fent elmondottakra, mert sok szegény ember érdekéről van szó s nagyon helyénvalónak találjuk, ha komolyan figyelmeztetik a csöszöket, hogy ne csak a fizetésüket vegyék fel, hanem büszkes sáfárjai legyenek a rábizott vagyoniak is.

LEGÚJABB.

Büntény vagy tragikus halál.

Debreczen, aug. 13.

(M. T. I.) Ma délelőtt temették óriási részvét mellett Kovács hadnagyot, az atletikai klub elnökét, a Move litkárát, aki valószínűleg husmérgezés következtében lelte tragikus halálát. A rendőrség vizsgálatot indított az irányban, hogy nem-e büntény esete forog fenn, mert Kovács hadnagy tevékeny részt vett a kommunizmus elleni küzdelemben.

Csecsemővédő tanfolyam.

Debreczen, aug. 13.

A Stefánia Szövetség Országos Egyesülete ez év szeptember havától kezdve csecsemővédő tanfolyamot rendez, mely a jövő év június végéig fog tartani. A tanfolyamon részt vehetnek azok, kik 18. életévüket betöltötték és négy középiskolával, vagy pedig vele egyenértékű képzettséggel bírnak.

Ismét párbaj.

Debreczen, aug. 13.

M. T. I. Tegnap reggel a debreczeni Nagyerdőn pisztolypárbaj volt Kerekes György és Inczedy László dohánybevaltó hivatalnok között. A párbajban Inczedy megsebesült. A párbajt a sebesülés után beszüntették. A rendőrség erélyes nyomozást indít. Inczedy állapota súlyos.

Buzamonopólium Romániában.

Budapest, aug. 13.

A román kormány elhatározta a buzakivitel monopólizálását. A kiviteli árat 16.000 leiben állapította meg waggononként a berakodó állomásról.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapest, IV., Fővám-tér 2., félelem.

Főirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen.
Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyíregyháza, Eger, Csongrád, Kecskemét és Pápa.

HIREK.

— **Egyházi hír.** Rott Nándor dr. megyéspüspök Zsigmond József pápateszéri káplánt hasonló minőségben Pápára helyezte.

— **A postások hazafias ünnepélyének műsora.** 1. Ünnepi beszéd. Tartja Szűcs Dezso nemzetgyűlési képviselő. 2. Székelyek ízenete. Szavalja: Kolbe Lajos. 3. Fekete toborzó. Irredenta színjáték I felvonásban. Irta Pásztor József. Személyek: Anya: Faa Annuska; István, fia: Frauendienst Dénes; Zsófia, István menyasszonya: Mayer Iduska; Janika, unoka: Kolbe Nándor; Tanyás: Szalma Imre; Cigányprimás: Tüz Viktor; Juci, cseléd: Polgár Ilonka. Visióban: Arad: Süle Babus; Temesvár: Németh Mancika. Szabadka: Major Irénke. Nagyvárad: Tauber Babus. Pozsony: Major Margitka. Kolozsvár: Strommer Tulus. — Az ünnepély e hó 14-én, vasárnap lesz a Kaszinó-keremben. Előadás kezdete esti 8 óraker, előadás után tánc reggeli 4 óráig.

— **Gyászír.** Hrabovszky Kálmán, Hrabovszky Miklós helybeli „Petőfi“-vendéglős fia, folyó hó 12-én d. e. 10 óraker életének 38-ik évében hosszas betegség után elhunyt. A megboldogult hült teteme folyó hó 14-én délután 5 óraker a róm. kath. egyház szertartása szerint fog a Veszprémi út 52-ik számú gyászházból az alsóvárosi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

— **A Keresztény Biztosító a kizsákdákért.** A keresztény társadalom öntudata ébredésének egyik hatalmas megnyilatkozása a gazdasági alapon való szervezkedés. Az Első Keresztény Biztosító Intézet, amelynek célja a biztosítások révén gyűjteni egy táborba a keresztény társadalmat; a felcélpi tűzvétség alkalmából a sokoróaljai járás közsegeinek tűzbiztosítása után, a fizetendő biztosítás illetékmentes tiszta díjaiból 5%-ot ajánlott fel. A Keresztény Biztosító eme nagylelkű elhatározását a győrmegeyi alispán köszönettel fogadta s egyúttal a járás összes lakosságának tudomására adta.

— **Harangavatási ünnepség Fűredén.** Amikor már az áhitatot beszélő harangok is elmentek a csaták tűzébe, a balatonfüredi kálvinisták az elsők között voltak, akik felajánlották harangjaikat. Most avatták fel a közadakozásból öntött új harangokat hatalmas ünnepelő közönség jelenlétében. Az ünnepet a Balatonfüredi Dalárda művészi éneke nyitotta meg, majd Németh István, a dunántúli. ref. egyházkerület püspöke mondott emelkedett szempontokkal ékes nagyhatású avatóbeszédet. A templom előtt Vámos Géza fűredi lelkész beszélt kivételes hatással, délután pedig Fazekas Mihály felsőrsi lelkész felkes előadására gyülekezett az ünnepelő sokaság. Fényesen sikerült nagyszabású népnépnep fejezte be az emlékezetes napot.

— **A Pápai Felsővárosi Róm. Kath. Olvasókör** f. hó 14-én este 8 óráig kezdettel a könyvtár-alap javára tekeversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez a Kör kerthelyiségében, kedvezőtlen idő esetén a Griff-szálló nagytermében. Belépő-díj: személyenkint 25 K, családjegy (3 személyre) 60 K.

— **Nincs takarmány.** A rendkívüli nagy szárazság következtében kiégett a fű, kiszáradtak a rétek és így óriási takarmányhiányra lehetünk elkészülve. Ez meglátszik a takarmányárak emelkedésén is. Az új széna ára mázsánként 600—650 korona, az új lucerna 700, a takarmányszalma 400 koronára emelkedett.

— **Milyen lakberendezések nem esnek vagyonváltás alá?** A lakásberendezéseknek és műtárgyaknak vagyonváltására vonatkozó törvényjavaslat szerint, a váltás legfőbb feltételének kötelezettsége alól felszabadulnak azok a műtárgyak, műkincsek ipari és szépművészeti tárgyak, amelyeket tulajdonosaik 1914. augusztus elseje előtt szereztek. De nem esnek vagyonváltás alá azok a tárgyak sem, amelyeket tulajdonosaik 1914. augusztus elseje után szereztek. 1. Tulajdonosaik alávetik magukat a vállas- és közoktatásügyi miniszterium által felállítandó állami felügyeletnek; 2. azok az ingóeszközök, amelyeket tulajdonosaik jogérvényesen ajándékoztak, vagy hagyományozás útján felajánlottak és az állam ezt a felajánlást elfogadja; 3. azok az ingóságok, amelyeket mint magángyűjteményeket nyilvános gyűjtemények módjára, a nagyközönség részére hozzáférhetővé teszik és tulajdonosaik kötelezik magukat, hogy a műtárgyakat kormányhatósági engedély nélkül nem adják el; 4. azok a műtárgyak és egyéb ingók, amelyek művészek műterem-berendezéséhez tartoznak, végül 5. azok a műtárgyak, amelyeket magyar művészek 1870 óta alkottak.

— **A polgári kör vasárnap tartandó táncvigalma alkalmából a rendezőség figyelmébe ajánlja az érdeklődőknek, hogy a mulatság nem mint a meghívókön jelezve volt 9 órakor, hanem már fél 8 órakor veszi kezdetét.**

— **Hazajönnek a hadifoglyaink.** Négyezer kommunisztát adunk mi ki, amelyeknek fejében a szovjet kádi Oroszországban levő hadifoglyainkat. A szerződés már életbe lépett és megkezdődik a kicserélés. Elsősorban a legénységi állományukat cserélik ki. A fogoly tisztet kicserélése a legénység után fog történni.

— **Kilencven milliárd értéket raboltak el tőlünk az oláhok.** A Központi Statisztikai Hivatal most készült el azoknak az adatok feldolgozásával, amelyeket az oláhok kivonulása után azonnal megkezdtek. Észert a megszállás kilencven milliárdnyi kárt okozott az országnak. Legtöbbet a mozdonyaink elrablásával ártottak, egy mozdonynak a világforgalmi ára ugyanis ötmillió márka. Nagy összeget képviselnek a leszerelt gyári, gazdasági és technikai berendezések is. Az eredmény világszerte nagy feltűnést keltett, főleg az ántánt körében. Kormányunk el van határozva, hogy ezt az összeget, melyet a „különleges jóvátételi bizottság” tagjai ellenőriztek és elismertek, elvisszajuttatják a jóvátételi bizottságnak átnyújtani.

— **Szabad lesz a műtakarmánygyártás.** A takarmányinség egyre nagyobb mértékűt ölt és a legsúlyosabb takarmány ára is egyre drágul. Az új széna 600—650, az új lucerna 700, a takarmányszalma pedig 400 koronás árat ért el. Ilyen körülmények között fokozott jelentősége lesz a műtakarmánynak. Szeptember elején az új meisz és az új korpa felhasználásával fokozottabb mértékben megindul az erőtakarmánygyártás. A feldolgozott készletekkel a gyárak szabadon fognak rendelkezni és a műtakarmány forgalmában semmi korlátozás nem lesz.

— **Szabad sertés- és marha-exportvásár.** A földművelésügyi miniszterium állatexport-télepet létesített a szabad marha-exportvásárra — amely már megléte — felhajtott állatokat illeték nélkül és kiviteli engedély nélkül vihetik külföldre. Az exportvásár-telep nagyban elő fogja segíteni a magyar kereskedelmet. Augusztus közepén szabad sertés-exportvásár is lesz a nagytétényi hízalótelepen, amely a félig hízott sertések hízalását is vállalni fogja.

— **Nincs záróremeghosszabbítás.** A belügyminiszter, tekintettel a mai nehéz viszonyokra, záróremeghosszabbítást még jótékony célú ünnepélyekre és táncmulatságokra sem engedélyez. Együttel felhívja a vidéki rendőrkapitányságokat, hogy saját körzetükben záróremeghosszabbításra irányuló kéréseket utasítsanak vissza.

— **Felülvizsgálják az italmérsi engedélyeket.** A pénzügyminiszter rendelkezéssel utasította a pénzügyigazgatóságot, hogy a körzetükben levő italmérsi engedélyeket vizsgálják felül. Megvonható az italmérsi engedély azoktól, akik politikailag megbízhatatlanok, továbbá ha az illető nem magyar állampolgár, vagy 1900-ban még nem volt magyar állampolgár.

— **Kevés méz lesz az idén.** A május akácvirágzást a méhészek nagyon várták, mert a méheknek már kevés táplálékuk volt. Mégis csaknem az egész országban a méhek alig tudtak mézet gyűjteni az első virágzásból, amely nagyon gyér volt és a viharos és esős időjárás hamar leszörta a fákról a virágokat. A bekövetkezett nagy szárazság a Dunántúl kivételével katasztrófális helyzetet teremtett a méhészeteknek.

— **Emelkednek az állatárak.** A vidéki állatvásárokon az állatárak ismét emelkedtek. Jobb minőségű lovakat huszonötezer koronáért adtak el. Szarvasmarhánál az árak 10—18.000 ezer K voltak. Választási malacok darabonként 100 K, három-négy hónapos 3—400 K-ért, egy évesek 900—1000 koronáért cseréltek gazdát. A budapesti lóvásártelepen jobb minőségű hátsó és csikó 11—16.000, könnyű kocsi 14—40.000, nehéz nyugati fajta igás kocsi 13—55.000, könnyű igás kocsi 9.500—18.000, öszvér 3.500 korona volt. Az állatárak emelkedésével szemben viszont a gabonaárak estek. A pápai pénteki hetipiacon pl. búzáért 1320, rozsért 1000, az árpát 1000 koronáért vásárolták.

— **Tíz év alatt tíz milliárdot költünk a postára.** Aki bélyeget, utalványt avagy bármilyen postai értékkel vesz, az bosszankodva tapasztalja, hogy minden egyes darab után adófilléreket szednek. Ezeket azonban alig érezzük meg, míg a posta tíz év alatt ezekből a csurranó-cseppenő fillérekből 10 milliárdot fog beszélni, melyet az utolsó fillérig a postai szolgálat javítására fog fordítani. A posta is úgy járt, mint a MÁV: a háború elpusztította, vagy megromlalt, anyagait pótolni nem tudta. A forradalom és a kommunizmus pusztításai, aztán a román megszállás vandalizmusa, teljesen tönkretette a világhírűen kitűnő és pontos magyar postát. A posta igazgatósága tíz év alatt 200 millió svájci frankot, körülbelül 10 milliárd magyar koronát fordít beruházásokra. Nagyobb városokban új postaházakat építe-

nek, Csepelen egy új drótnélküli állomást létesítettek, a telefonhálózatot a legmodernebb teszik, úgy, hogy nem lesz Csonka Magyarországon a legkisebb falu sem telefon nélkül.

— **Rokkantellátás felemelését felesleges kérelmezni.** A népjóléti és munkügyi miniszteriumhoz mind sürűbben érkeznek kérvények, amelyekben a nem hivatalos katonai személyekből lett rokkantak és hátramaradottak rokkantellátásuk felemeléséért folyamodnak. Mivel a rokkantellátás mértékét törvények állapítják meg, a miniszterium felkéri az érdekelteket, hogy ilyen kérvények beadásától tartózkodjanak, mert céljukat úgy sem érhetik el.

— **Megszűnt a tengeri- és burgonyakivitel.** A földművelésügyi miniszter, tekintettel a nagy szárazságra, mely a burgonya és tengeri terméskilátásokat az utóbbi napokban lényegesen csökkentette, a termények kiszállításának korlátozását szükségesnek látja. Amennyiben a jelenlegi helyzetben rövidesen változás nem áll be, úgy a földművelésügyi miniszter, ne hogy az ország ellátása szenvedjen, úgy a burgonya-, mint a tengerikivitel rendeleti úton betiltja.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsily Sándor.

Pápa, 1921. Főiskolai könyvnyomda.

Budapesten lakó előkelő özvegy uriaszony teljes ellátásra elfogadna felsőbb iskolába járó egy-két leánykát.

Bővebbet Pápa, Jókai Mór-utca 33. sz. alatt.

A Belváros területén

egy modern ház

mely pár éve épült szolid, tartós kivitelben s amelyen van három lakás (fürdőszobával)

— szabad kézből eladó. —

Bővebbet dr. Fehér Jenő ügyvéd irodájában Pápan, a színházal szemben.

Csépléshez

Motorbenzin Gépolaj
 Motorhengerolaj Gőzhengerolaj
 Sárga gépszir Gyanta
 Csapágyfém Gőpszij
 Ponyva Varrószij
 Zsák Klingerit
 Mérlegek Asbest Pakolások
 békebeli minőségben garanciával
 raktárról azonnal kaphatók
Hütter Vilmos
 műszaki és gépkereskedőnél.
 „Lister” angol motorok magyarországi képviselete.
 PÁPA, Főtér 17. Telefon 121.

Ventillátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája — Pápa, Felső Hosszu-utca 7. szám.

Villanyzereléseket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök,

Malmok, gazdaságok villanyvilágítására való berendezését azonnal végrehajtom. Költségetéseket és rajzokat kidolgozok,

Csengők. Főző- és fűtőkészülékek.

Házitelefon.